

• Călătorie în lumea de la urmă
• Cărțile de jocuri și jocurile de călătorie
• Cărțile de jocuri și jocurile de călătorie

• Cărțile de jocuri și jocurile de călătorie
• Cărțile de jocuri și jocurile de călătorie

MINIGHIDUL CĂLĂTORIEI ENCICLOPEDICE

– VOLUMUL 2 –

- **enigmele continentelor • curiozitățile naturii**
- **premiere românești**

CUPRINS

CAPITOLUL 1 – Printre vremuri trecătoare enigmele își așteaptă dezlegările	7
1. Au existat ambasadori veniți din Cosmos?	7
2. A existat ATLANTIDA?	23
3. „Triunghiul Bermudelor“ și insulele vrăjite	31
4. Australia – continentul miracolelor	33
5. Sahara, marea împărătie a nisipului	40
- Renaștere și repopulare	43
6. Comori care-și așteaptă descoperitorii	45
7. Rio Amazonas, un uriaș între uriași	48
- Misteriosul mapinguari	49
8. Aventură, sânge și luptă pentru... cauciuc	50
9. Iadul există în adâncul Terrei?	59
10. Unde se află „polul frigului“ terestru?	61
11. La porțile infernului: vulcanii Heckla și Laky	62
– „Țară a ghețurilor“...	62
– ... și insulă a focului veșnic	63
– Gheizere pentru Reykjavík	64
12. De ce au dispărut dinozaurii	65
13. Adevaratul mare canion...	68
14. Energetica oceanului planetar	69
15. Inepuizabilul „cărbune alb“	70
16. Detectivi printre enigme	71
– Sfînxul din Peru	72
– Sculpturi în piatră	73
– Cum au luat naștere Cheile Turzii?	75
– Alte întrebări ce își așteaptă răspunsurile	76
– La Porțile de Fier, acum 12.000 de ani	78
– Burebista în Munții Sebeșului?	80
– Incintă sacră la Grădiștea de Munte	80

– Cum se numea cetatea dacică de la Piatra Craivii?	81
– Singidava a fost la Deva?	81
– Trei statui	82
– Enigmele Podului lui Traian	82
– Recorduri și curiozități din România	82
– „Ora exactă“ la Sibiu	89
– Marea Neagră în biografia țării noastre	89
– Comunicarea cu spiritele prin oglinzi-medium	90
– Solul, o uzină biologică	91
– Prin flori, stâncile trăiesc	92
CAPITOLUL 2 – Omul, curiozitățile naturii și realizările lui de excepție	95
1. Meșteșugarii civilizației geto-dacice	95
2. Continentele pe vetele strămoșești	96
3. Satul românesc – model de arhitectură universală	97
4. Frumusețea sufletului țăranului român în interiorul casei	100
5. Meșteri și artizani în feudalism	102
6. Orfevrerie în lemn	103
7. Natura inspiratoarea inventiilor omului	104
– Bionica, între biologie și electronică	104
– Știința și modelele din natură	104
– Modelele vii	107
Invenții și inventatori	108
8. Roata – o invenție fundamentală	108
9. Lunga cursă a bicicletei	110
– 4 ore în loc de 16	111
– De la „catul filfizonilor“ la bicicleta modernă	111
– Cu pedalele în... aer	113
– Cicloturismul în zilele noastre	113
– Din istoria „sportivă“ a vehiculului universal	114
– Afaceri gen „Bicicleta total“	116
– Idee pentru portbagaj-suport	117
10. Bicicleta + motor = motocicletă	118
11. Cu primul tren românesc, de la București, la Giurgiu	120
12. Vântul lui Eol – prieten și dușman	122
13. Nobila dinastie a metalelor prețioase	125
– Etalon valoric mondial	125

– Argintul – un conductor de excepție	127
– Știință și religie	128
– Cu efect detonant	128
– „Plata“ de la Platino del Pinto	129
– Din familia metalelor... platinice	130
14. Materia „văzută“ prin atom	131
15. Fotografia – mijloc de comunicare, de investigare, dar și artă	133
– Imaginea – limbaj universal	133
– Primii pași spre „pușca fotografică“	133
– Cele dintâi imagini în culori	134
– Începuturile fotografiei în țara noastră	136
– În extindere, spectrul vizibilului	136
– Holografia și imaginile infraroșu	138
– Fotografia – document și emoție	139
16. Vremea mărcilor poștale, a plicului și a sigiliului poștal	140
CAPITOLUL 3 – Premiere românești la cumpăna veacurilor	141
1. Prin București, printre impozantele statui	141
2. De la hieroglife, la alfabetele moderne	143
3. Despre arta scrisului la români	145
4. Primele romane scrise de... români	147
5. Cele dintâi <i>ediții princeps</i> românești	150
6. Cel mai de seamă gânditor și om de știință din cultura românească veche	151
7. Dinicu Golescu și Nicolae Filimon deschid lumea	154
8. Luceafărul în vechea cetate a culturii românești	155
9. Dr. Vasile Popp – medic și istoric literar	157
10. Ion Ionescu de la Brad – întemeietorul științelor agricole	158
11. Un mare ctitor al culturii românești: Gheorghe Asachi	159
12. Un savant de mare excepție: EMIL RACOVITĂ	162
– De la târgul leșilor la „Belgica“	162
– În lumea ghețurilor veșnice	163
– Întemeietor al biospeologiei	164
– Sacrificiu pentru cercetări	164
13. Fabuliști români – urmași ai lui Esop	165
14. Tezaure românești în muzeele și bibliotecilor lumii	171

CAPITOLUL 1

Printre vremuri trecătoare enigmele își aşteaptă dezlegările

1. Au existat ambasadori veniți din Cosmos?

De-a lungul istoriei cunoscute, mulți oameni au crezut și mai cred în ființe fantastice, venite pe Pământ din abisurile cosmice, fie pentru a face aici niște experiențe extraordinare, fie pentru a transmite elemente ale civilizației lor mult avansate ori chiar cu intenția criminală de a ne nimici Planeta și a se instala pe ea ca într-o colonie.

Scriitori de SF au contribuit la răspândirea acestor idei, iar harababura circulației OZN-urilor a stârnit controverse și mai aprige între cei care sunt adepti ai posibilului contact cu ființe extraterestre și cei care consideră absurdă o astfel de posibilitate.

Ajung totuși la noi niște mesageri porniți de dincolo de albastrul cerului? Răspunsul neîndoieșnic este DA. Și este dovedit.

Numai că nu este vorba despre ființe raționale, nici măcar despre mesaje inteligente ale unor astfel de ființe, ci doar despre niște roci bolovănoase: meteorii. Și sunt surprinzător de mulți: cam o sută de milioane pe an, însemnând o greutate de circa cinci milioane de tone. Din fericire, cei mai mulți dintre ei

sunt de dimensiuni mici; uneori însă ating greutăți de mii de tone. Cel mai cunoscut exemplu, în acest sens, este meteoritul venit pe Pământ acum 8.000 de ani, care a dat naștere faimosului crater din Arizona. Pare-se că altul, asemănător, a căzut în Siberia, în 1908 (despre acest meteorit vom mai vorbi).

Revenind la tema ființelor extraterestre, pentru a se putea formula un răspuns ori cel puțin o ipoteză credibilă, dincolo de speculații retorice, este nevoie de fapte reale, măsurabile, de dovezi.

Există ele?

„Nici vorbă!” spun unii.

„Ba există! și încă sunt numeroase, dar trebuie să știi să le vezi și să le înțelegi la justa lor valoare”.

Pentru a exemplifica argumentele unuia dintre cei mai cunoscuți adepti ai ipotezei că Pământul a fost vizitat de „ambasadori” extratereștri, vom enumera, pe scurt, argumentele lui Erich von Daniken.

Cine este acesta?

Un arheolog amator elvețian (proprietar de hoteluri) care afirmă că a călătorit aproximativ o sută de mii de kilometri pentru a culege dovezi în sprijinul supozitiei sale. El ne propune „să pătrundem fără idei preconcepute și plini de curiozitate în lumea neverosimilului”.

Așadar, potrivit îndemnului acestui mare curios, trebuie avute în vedere:

• Hărțile lui Piri Reis

Contemporan al lui Cristofor Columb, Piri Reis a fost ofițer al Marinei turce. În 1929, la Istanbul, în palatul muzeu Tapkapi, alături de două atlase, au fost descoperite hărți deosebite, despre care ofițerul afirma că le-a găsit în Orient. Pe ele sunt marcate, cu o precizie extraordinară, regiunile Bazinului Mediteranean, ale Mării Moarte, coastele Americii de Nord și de Sud, contururile Antarcticii, precum și indicații numeroase privind interiorul acestor teritorii. De-abia în anul 1952 aveau să fie descoperite în Antarctica lanturile muntoase care figurau deja pe hărțile lui Piri Reis, vechi de 11 mii de ani. Modul panoramic al desenelor, care dă impresia privitorului că se află în fața copiilor unor fotografii luate de la mare înălțime, cum ar fi acelea ale sateliștilor actuali, în care marginile oceanelor și ale uscăturilor sunt deformate, prelungindu-se pe măsură ce se află mai departe, spre extremitățile lentilelor obiectivului aparatului de fotografiat, este uimitor. Această iluzie e creată, aşa după cum o știm, fără echivoc, de forma sferică a Pământului.

• Platforma de la Baalbek

Aceasta se află situată pe colinele munților Antiliban, în apropierea deșertului Libiei și în incinta vestitei cetăți antice cu același nume. Platforma este construită din 316 blocuri masive de piatră, așezate în rânduri suprapuse. Fiecare bloc în parte măsoară 20-25 m lungime și

3-4 m, lățime. Masa unei astfel de „cărămizi” gigantice este între 1.800 și 2.000 de tone. Data la care a fost asamblat impunătorul edificiu este pierdută undeva, în urmă, cu vreo patru mii de ani. Savantul M. Agrest a emis ipoteza că imensa platformă ar fi fost folosită drept bază de lansare și aterizare pentru... rachete extraterestre.

• Construcțiile orașului Tiahuanaco

Curioase și singulare prin peisajul oferit privitorilor, acestea sporesc uimirea și admirația față de cei care le-au realizat. Peste blocuri de gresie de câte 1m³ cântărind tone se suprapun cuburi de 60 tone fiecare, fixate cu ajutorul unor scoabe de aramă. În sol se află o rețea de conducte din piatră, perfect finisate, folosite pentru aducția de apă. Calendarul de la Tiahuanaco, reprezentat prin sculptura Poarta Soarelui, constituie cel mai adânc mister al culturii și al epocii care l-au produs. Pe acest monolit de peste 10 tone, de 3 m înălțime și 4 m lățime, în mijlocul figurinelor ce reprezintă lunile anului, solstiții și echinoctii, se odihnește un zeu zburător. Toate acestea la o altitudine de 4.000 de metri, într-un loc unde presiunea atmosferică este de două ori mai mică, oxigenul fiind – ca o consecință firească – rarefiat. Legenda acestei așezări străvechi povestește despre o navă spațială aurită care a pogorât din înaltul nesfârșit al văzduhului. În ea se află o femeie cu numele de Oriana, a cărei misiune era să întemeieze o rasă nouă. Ea e socotită a fi străbuna Pământului. Oriana avea la mâini doar patru degete, unite între ele printr-o membrană. Ea a dat naștere la 70 de copii, după care s-a reîntors la stele“.

• Calendarul astronomic din Valea Nazca (Peru)

Pe o suprafață de 300 km², harta cerului înstelat a regiunii respective a fost reprezentată prin desene uriașe. Unele dintre ele indică răsăritul Lunii, altele poziția stelelor. Fiecare planetă a sistemului solar are reprezentantul său în galeria de figuri. Pe suprafața aridă a pustiului este silueta grafică a unei păsări gigantice, cu deschiderea ciocului de circa 100 m, coada de 40 m, aripi de 90 m. Ea uluiește prin liniile sale bizare care corespund locului unde cad razele soarelui atunci când apune în zilele solstițiilor de vară (21 iunie) și de iarnă (21 decembrie). Cu 1.500 de ani în urmă, vechii indieni din America de Sud nu cunoșteau nici măcar compasul sau roata. Atunci oare cine a executat desenele? Ce fel de

instrumente de măsurat au folosit necunoscuții, enigmaticii topografi? Întrebări următoare doar de tăcere nesfărșită sau de ipoteze nefondate. Pista lungă de 60 km și lată de 2 km, netedă și „presărată cu pietricele asemănătoare unor bucătele de fier ruginite”, să fi fost la vremea respectivă un cosmodrom?

• „Monstrul“ de la Sacsayhuaman

Se află în apropierea celebrelor incinte fortificate ale incașilor. Este vorba despre un bloc de piatră evaluat la 20.000 de tone, a cărui înălțime este cam cât aceea a unui bloc cu patru etaje. În el se găsesc scobituri ciudate, aidoma unor „fotolii suspendate în gol”. Sunt dăltuite cu măiestrie trepte mărginită de balustrade, împodobite cu spirale și artificii. Așezarea sa cu capul în jos, într-un crater imens, rocile vitrificate din apropierea lui, apăsarea psihică resimțită la vederea acestui gigant monolit modelat de forțe necunoscute nouă măresc enigma colosului!

• Sumerienii – un popor surprinzător

Originea acestui popor este necunoscută. Civilizația lor mult superioară, care încă strălucea cu aproximativ 2.300 de ani î.H., a lăsat date despre o știință astronomică ce poate părea de-a dreptul neverosimilă. Calculele privitoare la perioadele Lunii au o diferență minimă față de cele de astăzi, doar cu patru zecimi de secundă. Tot ei au calculat un număr format din 15 cifre, acest rezultat fiind de 195.955.200.000.000. Mult mai târziu, grecii vechi, considerați ca fiind o civilizație deosebită, care formează baza culturii ce s-a dezvoltat până în zilele noastre, nu treceau în calculele pe care le efectuau peste plafonul numărului 10.000; restul îl notau cu infinit. Zeii fără chip omenesc ai civilizației sumeriene s-au întors, poate, fiecare pe steaua sa, de care era legat în mod simbolic în credința acestor înaintași.

Pe întinsul Pământului există și alte popoare „neînțelese“. Majoritatea civilizațiilor închegate în moduri și în timpuri necunoscute, precum și altele mai târzii ale căror începuturi au fost deslușite, se pare că au avut surse asemănătoare de inspirație pentru ceea ce astăzi par doar interesante fantezii creatoare. Și totuși, știința acestor vremuri îngenuncheară puterea noastră de înțelegere sau de acceptare a anumitor manifestări și realizări ale lor. Popoare nordice sau indieni, tibetani sau eschimoși, sumerieni, etrusci sau egipteni... toți ne uimesc și ne farmecă prin informațiile pe care ni le-au transmis peste puntea miilor de ani. Acest pod al strămoșilor ne conduce până în perioada de început a epocii pietrei, alteori trece de ea, ajungând până la apariția primilor oameni raționali.

Cât de superiori erau mayașii ne este relevat de calculul pe care au reușit să-l facă duratei anului pământesc: 365,2420 zile, față de 365,2422 rezultatul corect de astăzi. Știau și că Pământul este rotund. Tot ei au calculat și durata de 584 zile ale unui an venusian.

Egiptenii foloseau un sistem zecimal. Plecând de la răsăritul lui Sirius, în anul 4221 î.H., au calculat un calendar surprinzător prin precizie, cu cicluri anuale pe o perioadă ce depășește 32.000 ani.

Sumerienii știau că în jurul unei stele fixe gravitează planete. Reprezentările grafice ale acestei reguli universale sunt aşternute pe tăblițele gravate descoperite la Akkad. Epopeea lui Ghilgameș descrie, alături de alte elemente, aparent incredibile, modul în care pasagerul unui vehicul este supus forței accelerării: „Enkidu își simțea trupul parcă acoperit cu plumb, greu ca o stâncă”. Dacă nu ai mijloacele tehnice necesare, acest fapt este greu de crezut că poate fi doar bănuit în mod corect.

• Catastrofa tungusă

Taigaua siberiană în zorii zilei de 30 iunie 1908: o sferă de foc a străbătut cerul și s-a pierdut în zare. Martorii oculari povesteaau faptul că a urmat aproape concomitent o lovitură asemănătoare unui trăsnet. Apoi mai multe explozii. Acest zgromot a fost percepțut pe o rază de o mie de kilometri. Aproape toate seismografele din lume, timp de zeci de minute în sir, au înregistrat, înnebunite, fantastica zguduitură. Când în 1927 a ajuns acolo o expediție, martorii ei au fost întâmpinați de o imagine apocaliptică: la 60 de km depărtare de centrul exploziei, arborii aveau vârfurile retezate; la 18 km, crengile erau carbonizate; în jurul epicentrului copaci seculari erau îndoiați în afară; un incendiu uriaș devastase totul. Prima concluzie a unora dintre cercetători a fost că Pământul s-a ciocnit cu un meteorit gigantic. Ulterior, însă, în 1963, măsurările unei alte expediții au stabilit că radioactivitatea taigalei din jurul locului exploziei era de două ori mai mare decât ar fi fost normal. Puterea energiei eliberate a atins $2,8 \times 10^{23}$ ergi (o energie colosală, echivalentă forței de distrugere a unei bombe atomice de 10 megatone). Așadar, cu 37 de ani înainte de Hiroshima, o explozie nucleară cu tot ceea ce presupune violență unei astfel de acțiuni. O interferență a civilizației umane cu una sosită din spațiul sideral? O armă care le-a scăpat de sub control acestor vizitatori cosmic? Explosia accidentală a unei nave necunoscute a cărei propulsie se baza pe un reactor nuclear?

• Arme de distrugere în masă

„Atunci Domnul a slobozit peste Sodoma și Gomora ploaie de pucioasă și foc... „Iar Avraam s-a scutat dis-de-dimineață și s-a dus la locul unde stătea înaintea Domnului și, căutând spre Sodoma și Gomora și spre toate împrejurimile lor, a văzut ridicându-se de la pământ fumegare ca fumul dintr-un cupitor“.

Plasticitatea descrierii biblice nu lasă loc de îndoială asupra faptului că două orașe mari au fost practic sterse de pe fața pământului. În deceniile apropiate nouă, implicarea divinității a fost mai puțin dezbatută decât ipoteza că cele două cetăți, cu toată populația lor, presupus imorală, au suferit o distrugere datorată unor bombe de tip Hiroshima. Căci este greu și neconvenabil de crezut că Dumnezeu – în înțelepciunea, bunătatea și imensa lui capacitate de a ierta – ar fi hotărât uciderea nemiloasă a tuturor locuitorilor celor două orașe intens populate, doar pentru că o parte dintre locuitorii acestora ar fi avut comportări considerate păcătoase. Desigur, avem de-a face doar cu interpretări pe care unii le dau Bibliei, după ce a fost descoperită posibilitatea fabricării armelor nucleare. Dar epopeea indiană *Mahabharata*, estimată ca având o vechime de 5.000 de ani, mai îndelungată așadar decât *Vechiul Testament*, oferă totuși indicații referitoare la arme care ar fi putut produce secetă pe tot cuprinsul unei țări, vreme de doisprezece ani, iar femeilor însărcinate le-ar fi ucis fătul din pântece. Aceste arme îngrozitoare mai aveau și alte efecte: pierderea părului, cădere unghiilor și „tot ce era viu devinea palid și-și pierdea vлага“. Se pot recunoaște cu ușurință aici simptome generate de radiații majore, direcționate voluntar și cu scop precis.

Multe astfel de fenomene sunt descrise în diverse texte, decurgând direct din istoria noastră încă insuficient cunoscută. „Sunt doar legende!“ spun unii. Poate că așa este. Fantezia omului este expansibilă. Va inunda orice spațiu – indiferent dimensiunea – care se va deschide în fața ei. Este totuși greu de găsit o explicație suficient de credibilă despre faptul că într-o perioadă copleșitor de îndepărtată, plăsmuitorii de legende, sau doar cronicarii, au avut capacitatea de a imagina absolut speculativ fapte care s-au petrecut aievea doar la sfârșitul celui de-al doilea război mondial: cele două lansări ale bombelor atomice (poate cea mai mare și mai oribilă crimă în masă). De asemenea și efectele nocive (precum sterilitatea oamenilor, a solului, sau boli provocate de radiații (așa cum este o anumită formă de leucemie), pe care nici chiar soții Curie, remarcabilii oameni de

știință în domeniul fizicii și chimiei, nu le-au bănuit, cel puțin în această formă atât de intens periculoasă (Marie Curie, după ce a supraviețuit soțului său 28 de ani, a decedat din cauza leucemiei). Pe însemnările personale, mâinile ei au lăsat evidente urme de radioactivitate. Descoperirea poloniului și radiului, elemente radioactive, i-au făcut numele nemuritor în lumea științei, dar, în același timp, au ucis-o.

Textul *Mahabharatei* continuă: „*Totul s-a petrecut de parcă ar fi fost o dăzluire a elementelor. Soarele se învârtea în cerc. Pârjolită complet de dogoarea armei, lumea umbra buimacă în văpăie. Arși de pârjol, elefanții fugeau înnebuniți căre-ncotro, căutând scăpare din fața groaznicului flagel. Apa clocotea, animalele mureau iar dușmanii erau secerați; pârjolul cuprinsese arborii, care se prăvăleau în sir, ca într-o pădure cuprinsă de foc. Mugind înflorător, elefanții se prăbușeau răpuși. Caii și carele de luptă ardeau, totul arăta ca după un incendiu. Mii de case au fost distruse; apoi, pe mare se asternu o liniște totală. Vânturile se pomiră să sufe și pământul începu să se lumina. Privelîștea era înflorătoare. Hoiturile celor căzuți se zbârciseră din cauza căldurii nemaipomenite, încât nici nu mai arătau a oameni. Niciodată, până atunci, nu se mai văzuse și nu se mai auzise despre o armă atât de îngrozitoare“.*

Faceti o analogie cu descrierea acelei zile blestemate de 6 august 1945, ora 8:16 când, la Hiroshima „*a izbucnit o lumină: parcă s-ar fi dezintegrat o stea; a fost un fulger care a orbit trei sute de mii de oameni și a făcut să dispară orice umbră, chiar și din cele mai întunecate unghere. După lumină a urmat explozia, dar aceasta n-a putut fi auzită decât la 40-50 km de Hiroshima, fiindcă pentru cei aflați mai aproape de ea s-a transformat în tăcere veșnică... Si căldura care s-a produs a topit acoperișurile caselor, a prefăcut orice ființă în neființă, într-o simplă umbră întipărită pe asfaltul străzii, ca o doavadă de netăgăduit a dispariției sale. La 4 km de Hiroshima, căldura le-a provocat oamenilor arsuri la față și pe corp... Si suful produs de explozie, care s-a năpustit cu o viteză de 1.300 km pe oră dinspre sferă de foc, a smuls din temelii pe o rază de mulți kilometri pătrați casele care mai rămăseseră în picioare... Si a început ploaia: picături enorme și întunecate ca smoala, produse de evaporarea umidității din interiorul sferei de foc, înnegrite de cenușă și pulberea radioactivă, care au căzut o dată cu această ploaie pe pământ... Si vântul de foc care se pornise se întorcea către centrul exploziei pe măsură ce deasupra orașului aerul devinea tot mai dogorător. Iar apa râurilor s-a înălțat înghițindu-i pe toți aceia care încercau să se salveze în ea... Cincizeci și unu de temple avea Hiroshima, dar nu a mai rămas în picioare nici unul. De la momentul exploziei trecuseră doar câteva minute“.*